O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVASIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

"TASDIQLAYMAN"

____

O'quv ishlari bo'yicha prorektor

T.S.Sharipov

2024 yil "28" 08 ________

«BANK FAOLIYATINING MOLIYAVIY BARQARORLIGI VA RIVOJLANISHI ISTIQBOLLARINI BAHOLASH» FANI SILLABUSI

(magistratura)

Bilim sohasi:	400 000 – Biznes, boshqaruv va huquq
Ta'lim sohasi:	410 000 – Biznes va boshqaruv
Ta'lim yo'nalishi:	70410501 - Bank ishi va auditi

SAMARQAND – 2024

Modul/ FAN SILLABUSI
Magistratura
70410501 - Bank ishi va auditi

Fanning nomi:	**Bank faolyatining molyaviy barqarorligi va rivojlanish istiqbollarini baholash**
Modul turi, fan:	Majburiy
Fan kodi:	BEMBRIB2304
yil:	2
Semestr:	3
Talim shakli:	Kunduzgi
Dars shakli va soatlar miqdori, semester uctun ajratilgan;	**180**
Maruza	30
Amaliy dars	30
Mustaqil ta'lim	60
Kredit miqdori:	4
Baxolash shakli:	test
Ta'lim tili;	O'zbek/rus

Fanning maqsadi (FM)

FM1	**"Bank faoliyatining moliyaviy barqarorligi va rivojlanishi istiqbollarini baholash" fanining maqsadi** – magistrantlarga kredit tashkilotlarining barqarorligi, moliyaviy barqarorlik va uning asosiy belgilari, moliyaviy barqarorlikka ta'sir etuvchi omillar, moliyaviy barqarorlikni baholash – tizim va uning elementlari ekanligi, kredit tashkilotlarining moliyaviy barqarorligini baholash modellarining turlari, kredit tashkilotlarining moliyaviy barqarorligini baholashda stabillik va barqaror muvozanatlik talablarini ta'minlash usullari, xususiy kapitalning etarliligini baholash, kredit tashkilotlarining resurslari va aktivlarining balanslashuvini baholash, bank aktivlarini baholash usullari va ular bilan bog'liq innovatsiyalarni rivojlantirishning zamonaviy usullari bilan tanishtirish orqali ko'nikmalar hosil qilishdan iborat.

Fanni o'zlashtirish uchun boshlang'ich bilimlar

1	BAM1208 Bank auditi metodologiyasi
2	BFSBM2104 Banklar faoliyatida strategiyalar

Ta'lim natijalari (TN)

	Bilimlar jihatidan:
TN1	moliyaviy barqarorlik va uning asosiy belgilari va ta'sir etuvchi omillarni bilib oladilar;
TN2	kredit tashkilotlarining moliyaviy barqarorligi bilan bank tizimi moliyaviy barqarorligining o'zaro aloqadorligi biladilar;
TN3	kredit tashkilotlarining moliyaviy barqarorligini baholash modellarining turlari;
TN4	kredit tashkilotlarining moliyaviy barqarorligi bilan bog'liq jamlama baholash;
TN5	kredit tashkilotlarining moliyaviy barqarorligini baholashda stabillik va barqaror muvozanatlik talablarini ta'minlash usullari;
	Ko'nikma jihatidan:
TN6	bankning likvidliligini bahola olishini;
TN7	kredit tashkilotlarining moliyaviy barqarorligini baholashda amalga oshiriladigan iqtisodiy, analitik va metodik yo'llar xususiyatini;
TN8	bank bilan mijozlar o'rtasidagi o'zaro munosabatlarning foydalilik darajasini baholashni biladilar va qo'llay oladilar;
TN9	bank filiallarining foydalilik darajasini baholash va tahlil qilishni, bank aktivlari va passivlarining elementlarini boshqarish modellarini, bank faoliyatining moliyaviy barqarorligi va rivojalanishi istiqbollarini baholash usullarini biladilar;

Fan mazmuni

	Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)	**Ajratil-gan soat**
M1	"Bank faoliyatining moliyaviy barqarorligi va rivojlanishi istiqbollarini baholash" fanining predmeti, maqsadi va vazifalari	2
M2	Bank faoliyatining moliyaviy barqarorligi va unga ta'sir etuvchi omillar	2
M3	Bank faoliyatining moliyaviy barqarorligini baholashni shakllantirish bilan bog'liq uslubiy yondoshuvlar	2
M4	Bank faoliyatining moliyaviy barqarorligini baholash bilan bog'liq xorij modellari	2
M5	Bank faoliyatining moliyaviy barqarorligini baholashdagi yondoshuvlarni takomillashtirish	4
M6	Bank xususiy kapitalining etarliligini baholash va tahlil qilish	4
M7	Bank depozitlariga jalb qilingan resurslarni baholash va tahlil qilish	4
M8	Bank aktivlarini baholash va tahlil qilish	4
M9	Bankning foydalilik darajasini baholash va tahlil qilish	2
M10	Bankning likvidlilik darajasini baholash va tahlil qilish	2
M11	Bank faoliyatining moliyaviy barqarorligi va rivojlanishi istiqbolini baholash va tahlil qilish usullari	2
	JAMI:	**30**

	Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulot (A)	**Ajratil-gan soat**
A1	"Bank faoliyatining moliyaviy barqarorligi va rivojlanishi istiqbollarini baholash" fanining predmeti, maqsadi va vazifalari	2
A2	Bank faoliyatining moliyaviy barqarorligi va unga ta'sir etuvchi omillar	2
A3	Bank faoliyatining moliyaviy barqarorligini baholashni shakllantirish bilan bog'liq uslubiy yondoshuvlar	2

A4	Bank faoliyatining moliyaviy barqarorligini baholash bilan bog‘liq xorij modellari	**2**
A5	Bank faoliyatining moliyaviy barqarorligini baholashdagi yondoshuvlarni takomillashtirish	4
A6	Bank xususiy kapitalining etarliligini baholash va tahlil qilish	4
A7	Bank depozitlariga jalb qilingan resurslarni baholash va tahlil qilish	4
A8	Bank aktivlarini baholash va tahlil qilish	4
A9	Bankning foydalilik darajasini baholash va tahlil qilish	2
A10	Bankning likvidlilik darajasini baholash va tahlil qilish	2
A11	Bank faoliyatining moliyaviy barqarorligi va rivojlanishi istiqbolini baholash va tahlil qilish usullari	**2**
	JAMI:	**42**

	Mustaqil ta’lim (MT)	
1	Kredit tashkilotlarining barqarorligi, barqarorlik turlari.	2
2	Moliyaviy barqarorlik va uning asosiy belgilari.	2
3	Moliyaviy barqarorlikka ta’sir etuvchi omillar.	2
4	Kredit tashkilotlarining moliyaviy barqarorligi bilan bank tizimi moliyaviy barqarorligining o‘zaro aloqadorligi.	2
5	Moliyaviy barqarorlikni baholash tizim, uning elementlari sifatida.	2
6	Kredit tashkilotlarining moliyaviy barqarorligini baholash modellarining turlari.	2
7	Kredit tashkilotlarining moliyaviy barqarorligini baholashda stabillik va barqaror muvozanatlik talablarini ta’minlash usullari.	2
8	Kredit tashkilotlarining moliyaviy barqarorligini baholashni amalga oshirish bosqichlari.	2
9	Bank faoliyatining moliyaviy barqarorligini modellashtirishdagi yondoshuvlarning bir-biridan farqlanishi.	2
10	Kredit tashkilotlarining moliyaviy barqarorligini baholashning ishonchliligi bilan bog‘liq omillar.	2
11	CAMELS reyting tizimining mazmuni.	2
12	Bank xususiy kapitalning etarliligini baholash.	2
13	Bank faoliyatining moliyaviy barqarorligi va rivojlanishi istiqbolini baholash usullari.	2
14	Bankning foydalilik darjasini baholash.	2
15	Bankning likvidliligini baholash usullari (koeffitsient usuli va analitik protseduralar, tijorat bankining likvidlilik tahlilida GEP usulidan foydalanish, likvidlilikning matritsaviy tahlili).	2
16	Bank menejmentini baholash.	2
17	Riskka bo‘lgan sezuvchanlikni baholash.	2
18	Riskka mo‘ljallangan RATE tizimi.	2
19	Kredit tashkilotlarining moliyaviy barqarorligini baholashning statistik modellari.	2
20	Kredit tashkilotlarining moliyaviy barqarorligini baholash bo‘yicha zamonaviy modellarni yaratishning asosiy bosqichlari.	2
21	Kredit tashkilotlarining moliyaviy barqarorligini baholashda amalga oshiriladigan iqtisodiy, analitik va metodik yo‘llar xususiyati	2
22	Bank kapitalining tarkibi.	2
23	Xususiy kapitalning etarliligini baholash ko‘rsatkichlari va tamoyillari.	2
24	Xususiy kapitalning etarliligini baholashning xalqaro standartlari.	2
25	Xususiy kapitalning etarliligini baholashning Rossiya amaliyoti.	2
26	Xususiy kapitalning etarliligini baholash tahlili.	2
27	Bank depozitlariga jalb qilingan resurslarning tarkibiy tahlili.	2
28	Moliyaviy koeffitsientlar asosida jalb qilingan resurslarning sifatini baholash	2
29	Kredit tashkilotlarining resurslari va aktivlarining balanslashuvini baholash.	2
30	Bank aktivlarini baholash usullari.	2
	Jami:	**60**

	Asosiy adabiyotlar:
1	Payment aspects of financial inclusion. Bank for International Settlements and World Bank Group 2016. - 74 p.
2	Abdullaev A.YA. Bank tizimi likvidliligi va uni baholash metodolgiyasi: muammo va echimlar. - Jizzax, JizPI nashriyoti, 2020. 159 b.
3	Лаврушин О.И. Оценка финансовой устойчивости кредитной организации: Учебник / Под ред. О.И. Лаврушина. – М.: КНОРУС, 2020. – 304 с. (Для магистрантов).
4	"2022-2026 yillarga mo‘ljallangan YAngi O‘zbekistonning Taraqqiyot strategiyasi Taraqqiyot strategiyasi"gi O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022 yil 28 yanvardagi PF-60-sonli Farmoni.
	Qo’shimcha adabiyotlar:
1	Mirziyoev SH.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. - T: "O‘zbekiston" NMIU, 2017. - 488 b.
2	Mirziyoev SH.M. Tanqidiy tahlil, qat’iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik - har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo‘lishi kerak. - T: “O‘zbekiston” NMIU, 2017. - 104 b.
3	Baltensperger E. Optimal bank portfolios: The liability side /E. Baltensperger Jahrbucher fur Nationalokonomie und Statistik. 1973. Bd. 187. H. 2. P. 147-160.
	Axborot manbaalari:
1	www.lex.uz – O‘zbekiston Respublikasi Qonun xujjatlari va ma’lumotlari milliy bazasi.
2	www.cbu.uz – O‘zbekiston Respublikasi Markaziy banki rasmiy sayti.
3	www.ecb.eu – Evropa Markaziy banki.

4	www.imf.org – Xalqaro valyuta fondi.
5	www.bank.uz – O‘zbekiston Respublikasi tijorat banklari.

Talabaning fan bo‘yicha o‘zlashtirish ko‘rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

– fanning mohiyati va mazmunini to‘liq yorita olsa;
– fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo‘l qo‘yilmasa;
– fan bo‘yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo‘lsa;
– fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
– berilgan savollarga aniq va lo‘nda javob bera olsa;
– konspektga puxta tayyorlangan bo‘lsa;
– mustaqil topshiriqlarni to‘liq va aniq bajargan bo‘lsa;
– fanga tegishli qonunlar va boshqa me’yoriy-huquqiy xujjatlarni to‘liq o‘zlashtirgan bo‘lsa;
– tarixiy jarayonlarni sharxlay bilsa.

b) 4 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

– fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo‘l qo‘ymasa;
– fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushungan bo‘lsa;
– fan bo‘yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o‘quv dasturi doirasida bajarsa;
– fan bo‘yicha berilgan savollarga to‘g‘ri javob bera olsa;
– fan bo‘yicha konspektga puxta shakllantirgan bo‘lsa;
– fan bo‘yicha mustaqil topshiriqlarni to‘liq bajargan bo‘lsa;
– fanga tegishli qonunlar va boshqa me’yoriy-huquqiy xujjatlarni o‘zlashtirgan bo‘lsa.

c) 3 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

– fan haqida umumiy tushunchaga ega bo‘lsa;
– fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo‘l qo‘yilsa;
– bayon qilish ravon bo‘lmasa;
– fan bo‘yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
– fan bo‘yicha matn puxta shakllantirilmagan bo‘lsa.

d) quyidagi hollarda talabaning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baho bilan baholanishi mumkin:

– fan bo‘yicha mashg‘ulotlarga tayyorgarlik ko‘rilmagan bo‘lsa;
– fan bo‘yicha mashg‘ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo‘lmasa;
– fan bo‘yicha matnlarni boshqalardan ko‘chirib olganligi sezilib tursa;

– fan bo‘yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo‘l qo‘yilgan bo‘lsa;
– fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
– fanni bilmasa.

Agar talaba hemis tizimida baholanganda quyidagicha baholanadi
0-59 ballgacha 2 baho, 60-69 ballgacha 3 baho, 70-89 ballgacha 4 baho, 90-100 ballgacha 5 baho

Fan o‘qituvchisi to‘g‘risida ma’lumot

Oqituvchilar:	Karimova Aziza Maxomadrizoevna, “Bank ishi” kafedrasi mudiri, i.f.d., dotcent.
E-mail:	karimova.aziza2105@mail.ru
Tashkilot:	Samarqand iqtisodiyot va servise instituti
Taqriztcilar:	Xaydarov Z.Sh., «Umar» AITB «Ipak yo’li» Samarqand filiali boshqaruvchi o’rinbosari Arabov N., “Iqtisodiyot va biznes” kafedrasi mudiri SamDU, i.f.n., prof.

Mazkur Sillabus institut o‘quv-uslubiy Kengashining 2024 yil 29 avgustdagi 1-sonli yig‘ilish bayoni bilan tasdiqlangan. (№S-14-34/1

Mazkur Sillabus “Bank ishi” kafedrasining 2024 yil 27 avgustdagi 1-sonli yig‘ilish bayoni bilan ma’qullangan.

O’quv uslubiy bo’lim boshlig’i:	**Shodmonov I.E.**
Fakultet dekani :	**Sultonov Sh.**
Kafedra mudiri:	**Karimova A.M.**
Tuzuvchilar :	**Karimova A.M.**